

ԵՐԿՈՒՇԱՔԹԻ, 7 ՄԱՐՏ, 2022

ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՊՈԹՔ

(միասնաբար արտասանուած)

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս, Կուր ինձ իմաստութիւն վբարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց փրկեա վիս. եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս: Ամէն:

ՍԱՂՄՈՍ 19

ԱՍՏՈՒԾՈՅ ՓԱՌՔԸ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

Երկինքը Աստուծոյ փառքը կը պատմէ,
երկնակամարը Անոր արարչութեան կը վկայէ:
Իւրաքանչիւր օր նոյն վկայութիւնը կու տայ,
ամէն մէկ գիշեր նոյն գիտութիւնը կը յայտնէ:
Չկայ ոեւէ խօսք, չկայ ոեւէ բառ,
եւ ոեւէ ձայն չի լսուիր անոնցմէ.
բայց ամբողջ աշխարհը կը սփռուի անոնց պատգամը,
մինչեւ աշխարհի ծայրը կը հասնի անոնց վկայութիւնը:
Տիրոջ հրահանգները ուղիղ են, սիրտը կ'ուրախացնեն.
Տիրոջ պատուէրները լոյս են, աչքերը կը լուսաւորեն:
Տիրոջ երկիւղը սուրբ է, եւ յաւէտ անջնջելի.
Տիրոջ դատաստանները ճշմարիտ են եւ միշտ արդար,
աւելի ցանկալի՝ քան ամենէն զուտ ոսկիին,
աւելի քաղցր՝ քան մեղրախորիսիսէն քամուած մեղրը:
Ես, քու ծառադ, ինքզինքս անոնցմով կը կրթեմ,
որովհետեւ անոնք լիովին կը վարձապարեն պահողը:
Թող այս խօսքերս ու սրտիս խորհուրդները
ընդունելի ըլլան Քեզի, Տէր,
իմ Վեմս եւ Փրկիչս: Ամէն:

ՇԱՐԱԿԱՆ- ԱՊՈԹՔ

*Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:
Ամենասուրբ Երրորդութիւն, սուր աշխարհիս խաղաղութիւն:
Եւ Հիւանդաց բժշկութիւն, ննջեցելոց արքայութիւն:
Արի Աստուած Հարցն մերոց, որ ապաւն ես նեղելոց:
Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Յիսուս Փրկիչ մեզ ողորմեա:*

*Պահապան ամենայնի Զրիստոս,
աջ քո հովանի լիցի ի վերայ իմ ի տուէ տի ի գիշերի,
ի նստիլ ի տան, ի գնալ ի ճանապարհ,
ի ննջել տի ի յառնել, զի մի երբեք սասանեցայց.
եւ ողորմեա՛ քո արարածոց տի ինձ բազմամեղիս:*

ՕՐՈՒՄՆ ՆԻՒԹԸ

ԱՌԱԿԱՑ 25 ԳԼՈՒԽ

ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ ԻՄԱՍՏՈՒՆ ԽՕՍՔԵՐՈՒ 25:1-14:

Շեքարքրական փրկելությունն մը կը փոխանցուի մեզի այս գլխու սկիզբին, ըսելով. «Ասոնք ալ Սողոմոնի առակներն են, որոնք արձանագրուած են Եզեկիա թագաւորին մարդոց կողմէ»: Այս մանրամասնութիւնը կու գայ ըսելու, թէ Սողոմոն իմաստուն շար մը առակներ գրած էր, որոնք կարծք, ժամանակի ընթացքին ընդօրինակուած են, եւ այս պարագային Եզեկիա թագաւորին մարդիկը, որ կը նշանակէ Սողոմոն իմաստունի մահէն 270 փարի յետոյ, երբ Եզեկիա կը թագաւորէ Յուդայի վրայ, եւ այս ժամանակահատուածին է, որ հոգեւոր զարթօնք կ'ապրի ժողովուրդը: Որովհետեւ երբ այսպիսի գրութիւններ կը սկսին ընդօրինակուիլ, մանաւանդ՝ թագաւորի թելադրութեամբ, նաեւ կը նշանակէ, որ այդ ընդօրինակութիւնները նաեւ պիտի փոխանցուին ժողովուրդին դաստիարակութեան նպատակով: Ինչպէս օրինակ երբ գիրք կամ գիրքեր կը հրատարակուին, ոչ պարզապէս հրատարակուելու սիրոյն, այլ այդ գիրքերը կարդացուելու եւ անով դաստիարակուելու կամ դաստիարակելու սերունդը:

Շեքարքրական համարով մը կը սկսի. «Բանը ծածկելը Աստուծոյ փառքն է, իսկ թագաւորներուն փառքը այդ բանը քննելն է»: Մարդ արարածը, որ կ'ապրի այս կեանքը, այնպիսի խորհուրդներով լեցուն է, նիւթական եւ հոգեւոր, որոնք խորքին մէջ ծածկուած են, եւ ժամանակ առ ժամանակ կը յայտնուին, կը պարզուին, որոնք սակայն անոնք Աստուծոյ փառքը ցոյց կու փան, ինչպէս պիտի ըսէ Սաղմոսերգուն. «Երկինքն ու երկիրը Աստուծոյ փառքը կը պատմեն»: Աստուծոյ փառք ըսելով նաեւ կը հասկնանք Անոր ինչպիսին ըլլալը, Անոր մեծութիւնը, Անոր վեհութիւնը, Անոր նկարագիրը: Յաճախ մենք կը սքանչանանք, կը հիանանք, կը զմայլինք, երբեմն ալ կը զարմանանք, երբ սրբազանութեան մէջ երեսոյթներու կը հանդիպինք, որոնք փեսանելն են, որքան երբ մեր դիմաց պարզուի անփեսանելին, ինչպէս պիտի ըսէ Պօղոս Առաքեալ, մէջբերելով Եսայի մարգարէէն. «Աստուած զինք սիրողներուն համար պատրաստեց այնպիսի փառք մը, որ ոեւէ աչք չէ փեսած, ոեւէ ականջ չէ լսած, եւ ոեւէ մէկուն միտքէն իսկ չէ անցած» Ա Կորնթ 2:9: Պօղոս Առաքեալ կը շարունակէ ըսելով. որ եթէ «այս աշխարհի իշխաններէն ոեւէ մէկը չհասկցաւ այդ իմաստութիւնը. որովհետեւ եթէ հասկցած ըլլային՝ խաչը չէին հաներ Տէրը, որ այդ փառքը պարզելոյն էր»: Ահա թէ ինչու մեր այսօրուան հարուածին շարունակութիւնը կ'ըսէ. «Թագաւորներուն փառքը այդ բանը աղէկ քննելն է»: Կը նշանակէ այն փառքը որ Աստուծոյ փառքն է, Անոր վեհութիւնն է, Անոր նկարագիրն է, որ Յիսուս Քրիստոսով յայտնուեցաւ, այդ փառքին մասնակից դառնալու, այդ փառքին վայելքը ունենալու նաեւ հրաւիրուեցաւ մարդը, պայմանաւ որ լաւ կարենար քննել, զննել: Պօղոս Առաքեալ կ'ըսէ. «Բայց Աստուած մեզի յայտնեց այդ խորհուրդը Իր Հոգիին միջոցաւ, որովհետեւ Հոգին, որ ամէն ինչ կը քննէ, զիպէ Աստուծոյ նոյնիսկ ամենաճանաչուած ծրագիրները»: Ուրեմն այդ փառքը հասկնալու եւ այդ փառքին մասնակից դառնալու համար պայման է Աստուծոյ Հոգին ունենալ: Երկրորդ, այս հարուածը նաեւ յիշեցում է, որ թագաւորները եթէ փառք ունին, այդ փառքը, մանաւանդ ճշմարիտ փառքը այդ Աստուծոյ խորհուրդները հասկնալն է, եւ այդ խորհուրդները հասկնալով փառքը Աստուծոյ վայել է հասկացողութեամբ: Այլապէս թագաւորները, որ այս պարագային մարդ արարածն է, կ'ուզէ ամէն փառք իրեն վերագրել, սոռնալով որ ամէն ինչ երին Աստուծոյ ներկայութիւնը կայ, Ինք իսկ է արարիչը, ամէն ինչին փոխիչը, աղբիւրը: Ինչպէս առիթով մը Քրիստոս պիտի յիշեցնէր Պոնափոսի Պիղատոսին, երբ ինքզինքին կը վերագրէր ամէն իշխանութիւն. Քրիստոս կը յիշեցնէ իրեն ըսելով. «Հայրս ինք քեզի փրկած է այդ իշխանութիւնը, որուն չունիս»: Միտքը կը շարունակէ համեմատական ընելով, եւ կ'ըսէ. «Երկինքի բարձրութիւնն ու երկրի խորութիւնը, եւ թագաւորներուն սիրտը չեն քննուիր» 3 հմր: Այնպէս ինչպէս երկինքի բարձրութիւնն ու երկրի խորութիւնը կարելի չէ քննել, նոյնպէս ալ թագաւորին սիրտը, անոր խորհուրդները դժուար թէ իմանանք, ինչ կը խորհի, ինչ կը մտածէ: Այդ բոլորը զննողը, քննողը, ինչպէս պիտի ըսէ Աստուածաշունչը, սրտերը քննողը Աստուած Ինք է: Բացի եթէ երբեք թագաւորին առջեւէն, այնպէս ինչպէս արձայթէն եթէ վերցնես կողղանքը, անիկա ընտիր ու մաքուր անօթ կը դառնայ ոսկերիչին համար, նոյնպէս ալ եթէ թագաւորին առջեւէն վերցնես ամբարիշտը, այսինքն՝ անոր խորհրդականները եթէ մտքով ու խորհուրդներով մաքուր են, ապա՝ թագաւորին միտքն ու խորհուրդներն ալ մաքուր եւ ընտիր կ'ըլլան, եւ իր գործերը արդարութեամբ կը հաստատուին:

6-7 համարները յիշեցում, զգուշացում է պարծանք եւ հպարտանք, ինքզինք բարձրացնելու: Քրիստոս առիթով մը պիտի յիշեցնէր ըսելով. «Նոնարհեցուր քու անձը, որպէսզի բարձրանաս, այլապէս եթէ բարձրացնես քու անձը, պիտի խոնարհիս» Ղուկաս 14:8-11: Այսինքն՝ եթէ բարձրացնես անձը, Աստուած քեզ պիտի խոնարհեցնէ, իսկ եթէ խոնարհեցնես քու անձը, Աստուած քեզ պիտի բարձրացնէ:

8-10 համարները նոյն միտքը կ'արտայայտեն այն ինչ Քրիստոս առիթով մը սորվեցուց եւ յիշեցուց, Ղուկաս 12:57-59: Նոյնը նաեւ Պօղոս Առաքեալ Ա Կորնթ 6:1-8: Միտք բանին այն է, որ եթէ ընկերոջդ հետ խնդիր մը ունինս, աւելի լաւ է իրարու միջեւ լուծել հարցը, եւ թոյլ չտալ որ մինչեւ դատարան հասնի, այլապէս՝ դատարան որ հասնի, կը նշանակէ հրապարակային, բոլորի յայտնի, լեւի խայտարակ ըլլալու: Որովհետեւ յաճախ այնպէս կը կարծենք, որ պէտք է դատարան երթանք, վստահ ենք որ պիտի շահինք, բայց եկուր փես, որ մեր հաշիւները կրնան սխալ դուրս գալ, եւ աւելի խայտարակ կրնանք ըլլալ: Ուրեմն, աւելի լաւ է միասին հարցը լուծելու, ու մանաւանդ յաղ հարցը Քրիստոս արդար Դատարարին ներկայութեամբ, որ եւ իմաստութիւն կը պարզելէ մեզի, եւ զաղտնիքը դուրս չի փար:

11-12 համարները կու գան սորվեցնելու եւ յիշեցնելու թէ երբ եւ ինչպիսի բառեր օգտագործելու ենք: Ճիշդ ժամանակին ու պատշաճ խօսքը կը նմանի արծաթ ափսէի մէջ դրուած ոսկիէ խնձորի: Կը նշանակէ այդ խօսքը կ'ունենայ իր ուժականութիւնը, ու մանաւանդ՝ իր բուժիչ յարկութիւնը: Նաեւ նոյն այդ խօսքը, որպէս յանդիմանութիւն, մտիկ ընող ականջին համար, ոսկիէ օղ ու մանեակ է: Այո, յանդիմանութիւն է, բայց ոչ անտեղի, այլ ընդհակառակը՝ տեղին, իր բուժիչ յարկութիւնով:

13 համարը գեղեցիկ արտայայտութիւն մըն է, «Հաւատարիմ դեսպանը, իր փիրոջը համար հոգին գովացնող հունձքի արեւն ձիւնի պէս գովացնող են»: Այնպէս ինչպէս հունձքի ժամանակ, որ փաք է, եւ աշխատողները արտին մէջ ժամանակ առ ժամանակ կը գովանան պաղ ջուրով, նոյնպէս ալ այն հաւատարիմ դեսպանը որ կը դրկուի, իր փիրոջ համար այդպիսին է, անոր հոգին գովացնող: Արդեօք մենք, որպէս դեսպաններ, Աստուծոյ կողմէ դրկուած, որքանով կը գովացնենք մեզ դրկողին Հոգին, այնքան որքան հաւատարիմ ենք Իրեն: Պօղոս Առաքեալ այս ապրումները ունեցաւ, երբ փարբեր առիթներով Աւեփարանի քարոզչութեան իրեն գործակիցներ, որոնք Առաքեալին սիրտը ուրախացուցին, ձեռով մը գովացուցին, հանգստացուցին, իրենց հաւատարմութեամբ եւ առաքելութեամբ:

14 համարը կը սորվեցնէ եւ կը յիշեցնէ, «Մուտ առաքաձեռնուեան վրայ պարծենողը, կը նմանի անանձրեւ ամպերու եւ հովի»: Այսինքն՝ այնպէս ինչպէս ամպեր կան, որոնք պարզապէս արտաքին տեսքը ունին ամպի, ամպ են, բայց չեն անձրեւէր, նոյնպէս ալ մարդիկ, որոնք արտաքինապէս կ'ուզեն իրենք զիրենք որպէս բան մը ցոյց տալու, բայց անոնք խաբուսիկ, սուտ, արտաքին, կեղեւ, առաքաձեռն թուացող, բայց խորքին մէջ՝ այդպիսին չեն: Ահա այդպիսիները կը նմանին հովին, որ մնայուն չէ, հով մըն է, որ կը փչէ, յետոյ կ'երթայ: Կամ ամպի, որ կայ, կ'երեւի, բայց օգտակարութիւն մը չունի: Որովհետեւ ամպին օգտակարութիւնը, անոր արժէքը կը կայանը անձրեւելուն մէջ, ոչ թէ պարզապէս հոն ըլլալուն: Ինչ օգուտ ունի երբ ամպը կայ, բայց չանձրեւէր: Ուստի, այն ինչ որ ենք այդ ցոյց տանք, եւ ոչ թէ այն ինչ որ չենք: Նմանինք այն ամպին որ կ'անձրեւէ, եւ այդ անձրեւը իր օգտակարութիւնը կու տայ արտին, որպէս զի արտն ալ իր բերքը տայ, եւ այս բոլորը Աստուծոյ փառքին համար: